

APT savjeti i trikovi

Matko Kosmat | 31 ožujka, 2026

APT je akronim od *Advanced Packaging Tool*, paketni sustav koji se rabi na Debianu. On je jedan od najrazvijenijih paketnih sustava na linuxima, te je možda ponešto kompliciraniji za podesiti (iako u većini slučajeva dodatno podešavanje ni nije potrebno). Za APT postoji nekoliko sučelja (*front-endova*): `dselect`, `apt-get`, `aptitude`, a mi ćemo se skoncentrirati na najzastupljeniji `apt-get`, odnosno na neke uočene probleme u radu s njim.

Ukoliko u datoteci `/etc/apt/sources.list` imate unose u kojima se spominju "debian-non-US" repozitoriji, vrijeme je da ih izbrišete jer nisu više potrebni. Točnije, nisu potrebni još od 2005. godine, za izdanja Debiana od inačice 3.1 (sarge) i više.

Možete ručno promijeniti datoteku (izbrisati višak), ili skinuti trenutnu `sources.list` datoteku na <http://paketi.carnet.hr/>:

Potrebno je još na kraj datoteke dodati retke koji određuju lokaciju dodatnih repozitorija koje možda rabite.

Nije nikakva tajna da se pojedini paketi iz nekog razloga ne žele instalirati. Najčešće se to događa bez jasnih objašnjenja paketnog sustava zbog čega je došlo do problema.

Ovo je ujedno i činjenica koja najviše frustrira sistem inženjere, i plaši one neiskusnije. Ovo je pogotovo istina kad se radi o kritičnim servisima poput mail servisa ili LDAP imenika. Pogledajmo kako to izgleda u praksi:

Možemo vidjeti da osim izlaznog koda (1) koji označava neuspjeh, nemamo nikakvih informacija zašto instalacija nije uspjela. Kako svaka CARNetova instalacijska skripta ima određene mogućnosti debuga, prva nam opcija je postaviti varijablu `DEBIAN_SCRIPT_DEBUG`:

Ovo će uključiti debug prikaz tijekom instalacije ovog paketa, i u većini slučajeva će vam biti sasvim dovoljna za lociranje greške. Ukoliko vama ne pomogne, svakako će pomoći nekom iskusnijem. U ovom konkretnom slučaju, ne postoji MX za poddomenu 'pod.domena.hr', što ukazuje na probleme s DNS-om.

No, postoji mogućnost debugiranja CARNetovih pomoćnih skripti iz paketa `carnet-tools-cn` (koje rabe CARNetovi paketi za instalaciju i kasniji rad). Za takav debug treba rabiti varijablu `CP_SCRIPT_UPDATE`:

I sam Debian paketni sustav ima svoje debug mogućnost, najčešće u obliku:

Ovime uključujemo najveću razinu debug ispisa za `debconf` sustav (sustav konfiguracije preko menija). Naravno da sve to možete i kombinirati:

S navedenim varijablama ćemo uključiti sve raspoložive debug informacije što će dati vrlo opširan prikaz, tako da se preporučuje uporaba naredbe 'script' koja će zapisati sav izlaz u datoteku 'typescript':

U datoteci 'typescript' će se nalaziti sve što ste otkucali i sve što se prikazalo na ekranu od tog trenutka. Izlaz je s naredbom 'exit' ili pritiskom na kombinaciju tipki `Ctrl+D`.

Još jedan način da saznate što se zbiva je uporaba opcije `pkgProblemResolver`, koja će vam ispisati kako APT sustav "odlučuje" kod raznih operacija, u ovom slučaju `dist-upgrade`. Opcija radi s operacijama `dist-upgrade`, `upgrade`, `install`, `remove` i `purge`.

Nijedan od prikazanih načina vam neće automatski riješiti problem, ali će svakako ukazati kojim putem trebate krenuti, te je izuzetno korisno znati da APT i `dpkg` pružaju dosta mogućnosti otkrivanja grešaka.

Korisnici distribucija Debian i Ubuntu znaju koliko može biti duga i naporna instalacija svih onih silnih programa koji su im potrebni za svakodnevni rad, a još kada nemaju pristup internetu, onda cijeli postupak sređivanja sustava zna biti podosta bolan.

APTonCD u takvim slučajevima olakšava instalaciju i/ili backup omiljenih program iz razloga jer ima grafičko sučelje te dobro barata ovisnim programima (dependencies). Samo korištenje je vrlo jednostavno, a korisnik jedino mora instalirati željene pakete na lokalno računalo, pokrenuti APTonCD i odabrati pakete.

Klikom na gumb dolazi popis instaliranih paketa.

Nakon čega je dovoljno odabrati folder u koji će APTonCD snimiti iso image.

Također, APTonCD ima mogućnost instaliranja svih snimljenih paketa na lokalno računalo kao i dodavanje medija u repozitorij kojeg koriste apt-get, aptitude i synaptic.

Do snimljenih paketa na tri načina.

Ukratko, sve što korisnik treba napraviti je iso image sa paketima na računalo koje je spojeno na

mrežu i ima instalirane željene programe te sa novozapečenim medijem doći do računala koje nema pristup internetu i instalirati ih.

APTonCD možete preuzeti na sourceforgeovoj stranici <http://sourceforge.net/projects/aptoncd/> ili koristeći naredbu: `apt-get install aptoncd`.